

Onderwerp Concept nota integraal jeugdbeleid 'Samen voor jeugd'	
Nummer	2019/293239
Portefeuillehouder	Botter, J.
Programma/beleidsveld	2.2 Voorzieningen Jeugd
Afdeling	JOS
Auteur	Bos, L. van den
Telefoonnummer	023-5113645
Email	lvandenbos@haarlem.nl
Kernvraag aan de commissie	Het college vraagt de commissie om kennis te nemen van de concept nota Samen voor Jeugd (zie bijlage) en aan te geven of zij suggesties heeft voor aanvullingen en/of aanpassingen. De gemeente is verantwoordelijk voor preventief jeugdbeleid en sinds de transitie in 2015 voor alle vormen van jeugdhulp en voor jeugdbescherming en -reclassering. In de afgelopen periode was er veel aandacht voor deze nieuwe taken en het bieden van zorgcontinuïteit. In deze nota jeugd wordt nadrukkelijker de verbinding gelegd tussen verschillende terreinen van belang voor het welzijn van alle kinderen en jongeren in Haarlem en ligt meer nadruk ligt op transformatie en preventie. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van 'de kansencirkel'. De concept nota komt is tot stand gekomen in samenspraak met jongeren, ouders en professionals en in verschillende fasen besproken met de participatieraad.
Behandelvoorstel voor de commissie	Het college stuurt de opinienota ter bespreking naar de commissie samenleving.

Relevante eerdere besluiten	Startnotitie nota jeugd (<u>2018/880961</u>) in commissie samenleving 7 februari 2019. Transformatieprogramma sociaal domein (<u>2018/432318</u>) in commissie samenleving 6 december 2018.
Besluit college d.d. 21 mei 2019	1. het college stelt de opinienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

De gemeente is verantwoordelijk voor preventief jeugdbeleid en sinds de transitie in 2015 voor alle vormen van jeugdhulp en voor jeugdbescherming en -reclassering. In de afgelopen periode was er veel aandacht voor deze nieuwe taken en het bieden van zorgcontinuïteit.

In deze concept nota 'Samen voor jeugd' wordt nadrukkelijker de verbinding gelegd tussen verschillende terreinen van belang voor het welzijn van alle kinderen en jongeren in Haarlem en ligt meer nadruk ligt op transformatie en preventie.

De commissie samenleving heeft op 7 februari 2019 de startnotitie Nota Jeugd (2018/880961) besproken. Het college bespreekt ook graag eventuele aanvullingen en aanpassingen op deze concept nota, het vervolg op de startnotitie.

De concept nota komt is tot stand gekomen in samenspraak met jongeren, ouders en professionals en in verschillende fasen besproken met de participatieraad.

2. Kernvraag aan de commissie

Het college vraagt de commissie om kennis te nemen van de concept nota Samen voor Jeugd en aan te geven of zij suggesties heeft voor aanvullingen en/of aanpassingen.

3. Overeenkomsten

Bij het bespreken van de startnotitie heeft de commissie samenleving aangegeven de kansencirkel een goed uitgangspunt voor het jeugdbeleid te vinden.

In vervolg op de startnotitie gebruiken we in de concept nota 'de kansencirkel' als bril om naar het integraal jeugdbeleid te kijken. De kansencirkel stimuleert om niet naar een stukje van het leven van een kind te kijken maar naar het 'hele kind', helpt verbindingen te leggen en één taal te spreken.

Dit betekent dat de gemeente in het maken, uitvoeren en evalueren van haar jeugdbeleid altijd oog heeft voor de acht elementen van de kansencirkel:

1. Gehoord worden
2. Erbij horen
3. Verantwoordelijkheid nemen
4. Kunnen ontwikkelen
5. Actief zijn
6. Gezond zijn
7. Een thuis hebben
8. Veilig zijn

Kan de raad zich vinden in de wijze waarop er invulling is gegeven aan de kansencirkel in de concept nota 'Samen voor Jeugd'?

De gemeente voert de dialoog met samenwerkingspartners over het werken vanuit het gedachtegoed van de kansencirkel. Om samen te onderzoeken wat dit betekent in de praktijk en hoe dit gaan vertaald kan worden in concrete stappen in de wijk, op school, op verenigingen en in de hulpverlening. Hierin is de stem van kinderen, jongeren en ouders belangrijk.

Ziet de raad aanvullende mogelijkheden om (sociaal domein breed) over het gedachtegoed van de kansencirkel in gesprek te gaan?

Welke rol ziet de raad hierin voor zichzelf weggelegd? Is de raad geïnteresseerd in een verdiepende sessie of een werkbezoek over de kansencirkel?

4. Verschillen

De afgelopen jaren stonden sterk in het teken van de transitie van de jeugdhulp. Met de transitie is de jeugdhulp belegd bij de gemeente omdat die het dichtst bij kinderen, jongeren en hun ouders staat en zijn er verscheidene financieringsstromen bijeengebracht. Er is hard gewerkt om kinderen en jongeren met psychische problemen, een licht verstandelijke beperking of problemen thuis goede hulp en bescherming te blijven bieden en ouders en verzorgers te ondersteunen bij de opvoeding. En dat is gelukt. Ook is geïnvesteerd in het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Hier kunnen kinderen, jongeren en ouders terecht voor informatie, advies, steun en hulp bij problemen over de opvoeding of opgroeien.

De opdracht was niet alleen de taken van het Rijk (transitie) over te nemen, maar het ook anders te gaan doen (transformatie), zodat kinderen, jongeren en ouders beter worden ondersteund en geholpen. Voor deze uitdaging staat niet alleen het jeugddomein, maar het hele sociaal domein. De veranderingen in systemen en cultuur moeten de gemeente en de partners samen realiseren. Ook hierin zijn stappen gezet, maar het is een ingrijpend en lang proces en we zijn er dan ook nog niet.

Samen met de partners moet de gemeente nog meer doen om zo veel mogelijk te voorkomen dat kleine vragen en problemen groot worden: door preventie de noodzaak van specialistische hulp verminderen. We willen ook aansluiten bij de talenten en kracht van kinderen, jongeren en ouders. Steun en hulp bieden, zo veel mogelijk in hun eigen omgeving. Is er extra specialistische hulp nodig, dan kan die snel, met weinig schakels erbij worden gehaald.

Het Rijk ging er vanuit dat deze transformatie een bezuiniging zou opleveren. De overdracht van taken ging gepaard met een korting van 15 procent op het budget voor de nieuwe taken. De noodzaak van continuïteit van zorg binnen het budget liet weinig ruimte voor innovatie en een betere preventie. Net als het Rijk gelooft de gemeente dat de transformatie uiteindelijk leidt tot minder uitgaven in de (specialistische) jeugdhulp, tot kwalitatief betere hulp en verschuiving naar eerdere inzet in de sociale basis. De paradox is: investeringen in preventie en vernieuwing zouden moeten leiden tot lagere kosten in de specialistische jeugdhulp, maar de ruimte om te investeren en te vernieuwen is zeer beperkt. Ook hier geldt dat de kosten voor de baat uitgaan.

Ondersteunt de raad verschuiving van middelen om preventie en vernieuwing te versterken. Wetend dat de gemeente ook de plicht heeft passende jeugdhulp te beiden aan de kinderen die dit nodig hebben. En dat de gemeente daarbij de toetsing en controle achteraf op rechtmatigheid verder gaat aanscherpen en gaat onderzoeken op welke wijze kosten in de jeugdhulp verder kunnen worden teruggebracht op basis van de aanbevelingen uit het AEF rapport.

In deze nota wordt, door vanuit het welzijn van alle kinderen en jongeren te redeneren (kansencirkel), de verbinding gelegd tussen preventie, specialistische jeugdhulp en verschillende domeinen waar zij en hun gezin in hun leven mee in aanraking komen. Door integraler en preventiever te werken wordt beoogt meer kleine vragen en problemen klein te houden en snel de juiste (specialistische) hulp in te zetten als dit nodig is. Dit moet op termijn leiden tot minder en kortere inzet van specialistische (hulp).

De thema's overstijgen afdelingen en domeinen (het raakt bijvoorbeeld aan de inrichting van de openbare ruimte, aan armoedebeleid en cultuurbeleid).

Vindt de raad dat de integrale benadering voldoende tot zijn recht komt in de concept nota 'Samen voor jeugd'?

Heeft zij nog suggesties voor thema's, initiatieven waar verbinding mee moet worden gezocht (in de nota Samen voor Jeugd en/of in het uitvoeringsprogramma dat wordt gemaakt als de nota is vastgesteld) om zo preventief mogelijk te werken?

Na vaststelling van dit kader volgt het uitvoeringsprogramma. Naast het voorzetten en versterken van bestaande initiatieven zullen ook nieuwe initiatieven ontplooid worden.

Heeft de raad de voorkeur voor inzet gefocust op specifieke wijken of op een gelijke verdeling over de stad?

5. Vervolg

Jongeren, (pleeg)ouders, de participatieraad en samenwerkingspartners hebben input geleverd en een aantal van hen heeft meegelezen met eerdere concepten. Deze laatste concept versie wordt nogmaals voorgelegd aan hen.

Op basis van reacties kan deze versie nog aangepast en aangescherpt worden. De definitieve versie wordt na het reces ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad.

Wanneer de in de nota beschreven visie is vastgesteld wordt deze uitgewerkt in een (jaarlijks) uitvoeringsprogramma. Ook worden de doelen gekoppeld aan indicatoren en uitgewerkt hoe deze gemeten gaan worden zodat op een combinatie van cijfers en de duiding daarvan (verhalen) gestuurd kan worden.

6. Bijlagen

Integrale nota jeugd: Samen voor jeugd Haarlem.